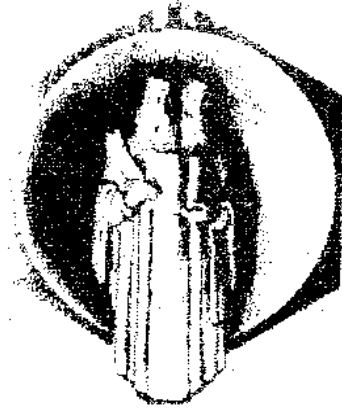

**РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“
ВО СКОПЈЕ**

Б И Л Т Е Н

**НА
УНИВЕРЗИТЕТОТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“
ВО СКОПЈЕ**

**Билтен број 1014
Скопје, 1 септември 2011 година**

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК (ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА) ЗА НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ: СУРДОАУДИОЛОГИЈА, РАН ТРЕТМАН, МЕТОДИКА, ДЕФЕКТОЛОГИЈА, ЛОГОПЕДИЈА, ЗНАКОВЕН ЈАЗИК, ВИЗУЕЛНА ПЕРЦЕПЦИЈА НА ГОВОРОТ И КОМУНИКАЦИЈА НА ЛИЦАТА СО ОШТЕТЕН СЛУХ НА ФИЛОЗОФСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на својата XIX редовна седница одржана на 16.6.2011 година, донесе одлука за формирање на Рецензентска комисија за избор на наставник (во сите наставно-научни звања) за научните области (дисциплини): сурдоаудиологија, ран третман, методика, дефектологија, логопедија, знаковен јазик, визуелна перцепција на говорот, комуникација на лицата со оштетен слух.

Рецензентската комисија во состав: проф. д-р Јасмина Ковачевиќ, проф. д-р Љупчо Ајдински и проф. д-р Ристо Петров, ценејќи ја укажаната доверба и по увидот во доставениот материјал, има особена чест на Наставно-научниот совет да му го поднесе следниов

ИЗВЕШТАЈ

На конкурсот што беше објавен во дневниот весник „Дневник“ на 4.6. 2011 година за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања, распишан од страна на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, по предлог на Филозофскиот факултет во Скопје, за следниве научни области (дисциплини): сурдоаудиологија, ран третман, методика, дефектологија, логопедија, знаковен јазик, визуелна перцепција на говорот и комуникација на лицата со оштетен слух, се пријави д-р Зора Јачова, вонреден професор на Институтот за дефектологија при Филозофскиот факултет во Скопје.

1. Биографски податоци и професионален развој

Проф. д-р Зора Јачова е родена во Штип на 5.3.1969 година. Основното образование го завршила во 1983 година во ОУ „Кирил и Методиј“ во Македонска Каменица. Средното образование го завршила во 1987 година во Медицинскиот училиштен центар „Д-р Панче Караџозов“ во Скопје. Студиите на Дефектолошкиот факултет во Белград ги запишала во учебната 1987/88 година, а дипломирала на 14.10.1991 година.

Во текот на своите студии (1989 до 1990 година) била вклучена во работата на тимот при Заводот за ментално здравје во Белград и работела на примена на методот на психомоторна реедукација со деца кои биле на третман заради тикови и дискогниција, деца со аутизам, деца со оштетен слух како и деца со лесни пречки во психичкиот развој.

За време на своите студии активно учествувала во реализацијата на проектот: „**Говорно јазичката развиеност на децата со оштетен слух и можноста за нивно вклучување во редовниот образовен систем**“, раководен од тимот при Институтот за експериментална фонетика и патологија на говорот во Белград.

Во октомври 1991 година ги запишала постдипломските студии на Дефектолошкиот факултет во Белград.

На 15.5.1996 година на Дефектолошкиот факултет во Белград го одбрала магистерскиот труд со наслов : **ПРОБЛЕМИ ВО КОРЕЛАТИВНИОТ ОДНОС ПРИ РАЗБИРАЊЕТО НА ПРОЧИТАНИОТ ТЕКСТ ВО СЕБЕ И НАГЛАС И НЕГОВОТО ВЕРБАЛНО ИНТЕРПРЕТИРАЊЕ ОД СТРАНА НА ГЛУВИТЕ УЧЕНИЦИ.**

На 28.6.2001 година на Институтот за дефектологија при Филозофскиот факултет во Скопје го одбрала докторскиот труд со наслов: **ВИЗУЕЛНАТА ПЕРЦЕПЦИЈА НА ГЛАСОВИТЕ НА МАКЕДОНСКИОТ СТАНДАРДЕН ЈАЗИК И НЕЈЗИНОТО ЗНАЧЕЊЕ ЗА ЕДУКАЦИЈАТА НА СЛУШНО ОШТЕТЕНИТЕ ЛИЦА.**

Во периодот од 1992 до 1993 година работела како дефектолог во посебната паралелка при редовното училиште „Кирил и Методиј“ во Македонска Каменица. Во периодот од 1993 до 1994 година работела како раководител на Одделот за деца со оштетен слух (дефектолог-рехабилитатор) во Институтот за рехабилитација на слух, говор и глас во Скопје.

Во јуни 1994 година е избрана за помлад асистент на студиите за дефектологија при Институтот за педагогија на Филозофскиот факултет во Скопје. Во февруари 1997 година била избрана за асистент на Институтот за дефектологија на Филозофскиот факултет во Скопје.

Во јануари 2002 година е избрана за доцент на Институтот за дефектологија на Филозофскиот факултет во Скопје, за следните научни дисциплини на додипломските студии: ортопедагогија, методика на ран третман и предучилишно воспитание на деца со пречки во развојот, методика на одделенска настава со глуви и наглуви ученици.

Во јануари 2007 година е избрана за вонреден професор на Институтот за дефектологија на Филозофскиот факултет во Скопје, за следните научни области на додипломските студии: дефектологија, сурдологија, ран третман, методика.

Од февруари 2002 година е вклучена во реализацијата на наставата и испитите на постдипломските студии како член на Советот на постдипломски студии на Институтот за дефектологија при Филозофскиот факултет во Скопје.

Од учебната 2006/2007 година започнала со реализација на наставата на вториот циклус студии според новите студиски програми.

Од 2004 година работи како наставник по предметот инклузивно образование со студентите на Институтот за педагогија и Институтот за психологија.

Од 2007 година е ангажирана на предметот методика на работа со деца попречени во развојот при Педагошкиот факултет во Скопје.

Од 2009 година работи како наставник по предметот алтернативна комуникација на насоката за логопеди-прв циклус студии при Медицинскиот факултет.

Во периодот од нејзиниот последен избор е ангажирана за следните научни области (дисциплини) и предмети: сурдоаудиологија (рана интервенција и едукација на децата со оштетен слух), ран третман (рана интервенција на деца со пречки во развојот), методика (методика на предучилишна воспитно образовна работа со деца со пречки во развојот, методика на работа со деца попречени во развојот, методика на работа со глуви и наглуви ученици, методика на лица со оштетен слух), дефектологија (инклузивно образование), логопедија (алтернативна комуникација), знаковен јазик, визуелна перцепција на говорот и комуникација на лицата со оштетен слух.

2. Наставно-образовна дејност

Во изминатиов период, од изборот во звањето вонреден професор, д-р Зора Јачова успешно ја реализира наставата од првиот циклус на студии со студентите од Институтот за дефектологија, други институти на Филозофскиот факултет, како и други факултети по предметите: сурдологија, рана интервенција на деца со пречки во развојот, методика на предучилишна воспитно образовна работа со деца со пречки во развојот, методика на работа со глуви и наглуви ученици 1 и 2, рана интервенција и едукација на децата со оштетен слух, инклузивно образование (Институт за педагогија и Институт за психологија), методика на работа со деца попречени во развојот (Педагошки факултет во Скопје), алтернативна комуникација (студии по логопедија - Медицински факултет во Скопје). Според најновите студиски програми, од учебната 2008/2009 година до денес, проф. д-р Зора Јачова е вклучена во реализација на наставата по предметите: знаковен јазик и методика на лица со оштетен слух.

Проф. д-р Зора Јачова е ангажирана и во реализацијата на наставата и испитите на вториот циклус студии на Институтот за дефектологија, по предметите: новини во едукација и рехабилитацијата на лицата со оштетен слух, визуелна перцепција на говорот, комуникација на лицата со оштетен слух, алтернативна комуникација, инклузивно образование, методи на рана дијагностика и интервенција на децата со говорни и јазични нарушувања, растројства на говорот и гласот и планирање на научното истражување, .

Педагошкиот капацитет на проф. д-р Зора Јачова е високо ценет и систематски потврдуван меѓу студентите. Како исклучителен експерт во областа, таа е ментор на 52 дипломски труда, како и член на комисија за оцена и одбрана на научни трудови (5 докторски дисертации, 10 магистерски тези и 63 дипломски работи).

Проф. д-р Зора Јачова се јавува и во улога на рецензент на универзитетските учебници: „Логопедија“, „Конектум“, Сараево (2009) и „Домска воспитно-образовна работа“, Филозофски факултет, Скопје (2011).

Согласно со член 13 од Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 138 од 6.7. 2009 година), проф. д-р Зора Јачова остварила вкупно **139 поени од наставно-образовната дејност** и со тоа повеќекратно го надминала минималниот потребен број на поени (15) по овој основ за избор во звањето редовен професор.

3. Научноистражувачка дејност

Проф. д-р Зора Јачова од изборот во звањето вонреден професор е ментор на 3 докторски дисертации и 13 магистерски тези.

Во изминатиов период (од 11.1. 2007 година), проф. д-р Зора Јачова преку учеството во значајни меѓународни и национални проекти и својата консултантска активност тргнувајќи од 1996 година се афирмира како научник во светски рамки:

- консултант на проектот, Австралиски курикулум, процена и извештаи (ACARA), Проект (2010-11), КУРИКУЛУМ, ПРОЦЕНА и ИЗВЕСТУВАЊЕТО ВО СПЕЦИЈАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ИНВАЛИДНОСТА - ФОРМАТИВЕН УВИД ВО ЛИТЕРАТУРАТА (2010-2011);

- консултант на проектот „Подобрување на воспитно -образовниот процес на децата со ПОП на локално ниво“, CIRA (2010-2011);
- национален координатор на меѓународниот проект „Развој на инклузивните училишта: Пракса-Истражувања-Изградба на капацитети - SIU-Best-Balkan Program“- (2006-2010);
- раководител на Агенцијата за обука на наставниците од редовните училишта за инклузијата на децата со посебни потреби, Проект за модернизација на образованието, Министерство за образование и наука - Светска банка (2006-2007).

Проф. д-р Зора Јачова има одржано 1 пленарно и 11 секциски предавања на научно-стручни собири со меѓународно учество. Преку овие предавања се презентирани резултатите од следниве истражувачки проблеми: анализа на инклузивниот процес на децата со кохлеарен имплант во редовните училишта; моделите на поддршка на децата со слушни оштетувања во рамките на инклузивната училишница; компетенциите на дефектолозите во рамките на инклузивното образование и квалитативните истражувања во инклузивната практика.

Ги издвојуваме следните предавања кои се фокусирани на изнаоѓање на најсоодветен модел на инклузивно образование за децата со оштетен слух во Република Македонија (предмет: **инклузивно образование**, научна област: **дефектологија** и предмет: **методика на работа со деца попречени во развојот**, научна област: **методика**):

- **Јачова, З.**, Опсервација на партиципацијата на ученикот со кохлеарен имплант во инклузивната училишница, 3. Интернационална конференција за теорија и практика во образованието – интеркултурна комуникација, мултикултурно образование, Бекешчаба, Унгарија (2010);
- **Јачова, З.**, Компетенциите на дефектолозите во инклузивното образование, Конференција за улогата на дефектологот во институционалниот и вонинституционалниот третман на децата со ПОП, Скопје, Македонија (2008);
- **Јачова, З.**, Каровска, А., Стратегии за работа со дете со кохлеарен имплант во инклузивната училишница, Интернационална конференција за инклузија, Златибор, Србија (2010);
- Ангелоска – Галевска, Н., **Јачова, З.**, Квалитативно истражување во инклузивната пракса, 12. Интернационална конференција ИНКЛУЗИВНО ОБРАЗОВАНИЕ ВО БАЛАКАНСКИТЕ ЗЕМЈИ – прописи и практики, Охрид (2009).

По покана на референтниот странски Универзитет во Осло- Норвешка, проф. д-р Зора Јачова ги одржала следниве предавања: „Системот на образование на глувите ученици во Република Македонија“, Универзитет во Осло, Норвешка (март 2007); „Македонскиот речник за знаковен јазик“, Универзитет во Осло, Норвешка (октомври 2009).

Максималната продлабоченост и темелната елаборација на секој истражуван проблем претставуваат најмаркантните белези на научниот пристап на проф. д-р Зора Јачова. Импресивен е бројот на трудови (19) со оригинални научни резултати објавени во научни-стручни списанија, референтни списанија со меѓународен уредувачки одбор и зборници од научно-стручни собири со меѓународен уредувачки одбор.

Во овој дел ќе ги селектираме трудовите на проф. д-р Зора Јачова од последниот избор согласно со научните области за избор на наставник.

Ги издвојуваме трудовите во кои се обработуваат релевантни теми согласно со содржините на предметот **рана интервенција и едукација на децата со оштетен слух**- научна област: **сурдоаудиологија** и предметот **рана интервенција на деца со пречки во развојот** - научна област: **ран третман**: **Jachova, Z.**, Karovska, A., 2007, Early diagnosis as a precondition for a successful cochlear implantation, *Journal of Special Education and Rehabilitation, Skopje* (3-4), p. 41-48; Karovska, A., **Jachova, Z.**, 2006, Transitions of the children with disabilities from the Early Intervention services in the regular school, *Journal of Special Education and Rehabilitation, Skopje* (3-4), p. 37-44.

Во првиот труд се анализира ефикасноста на универзалниот неонатален скрининг за децата со слушни оштетувања, при што на крајот се предлага создавање на систем на рана интервенција со воспоставување на механизам за координација на инволвирани институции во национални рамки.

Во вториот труд е презентирана методологијата на раната интервенција на децата со посебни потреби. Компарирајќи ги системите во различни земји во светот утврдени се есенцијалните елементи за успех.

Анализирајќи ги трудовите на проф. д-р Зора Јачова што ја покриваат научната област **методика** – предмет: **методика на одделенска настава со глуви и наглуви ученици**, можеме да забележиме дека за авторката истражувачки предизвик претставуваат специфичностите во создавањето на поимите кај децата со оштетен слух (**Jachova, Z.**, Karovska, A., 2009. Specifics in the vocabulary of the students with hearing impairments. *Defektology, Tuzla, Faculty of Special Education and Rehabilitation*: 15(2), p. 78-197). Тргувајќи од резултатите на повеќе автори во светски рамки, преку нејзиното претходно истражување од 2003 година со истиот истражувачки проблем, се утврдува редоследот на совладување на поимите во македонскиот јазик кај децата со оштетен слух.

Можеме да забележиме дека респектирана сфера на интерес на проф. д-р Зора Јачова претставува анализата на инклузивното образование на децата со оштетен слух и кохлеарен имплант (предмет: **инклузивно образование**, научна област: **дефектологија** и предмет: **методика на работа со деца попречени во развојот**, научна област: **методика**). На овој начин авторката ни демонстрира употреба на современ квалитативен пристап при донесувањето на заклучоците од истражувањето. Во следните мошне впечатливи публикации се забележува истражувачкиот дух на д-р Јачова и сериозниот пристап при анализата на податоците:

- **Jachova, Z.**, Kovachevic, J., 2010. Cochlear implants in the inclusive classroom: a case study. *British Journal of Learning Support*, vol. 1, p. 33-37.
- **Jachova, Z.**, Karovska, A., 2008. Analysis of the teacher-pupil interaction within the inclusive classroom-case study of a child with a cochlear implant, *Journal of Special Education and Rehabilitation, Skopje*, (3-4), p.7-22.
- **Јачова, З.**, 2008. Инклузивното образование на децата со слушни оштетувања, *Ревизија за социјална психологија*, Скопје: (1), стр. 68-76.
- Bartollo, P., Blake, C., **Jacova, Z.**, 2007, International Perspectives on SEN and Inclusion, *British Journal of Learning Support*, vol.22-2, p. 50-51.
- Angeloska - Galevska, N., **Jacova, Z.**, 2009, Qualitative Research of Inclusive Practise, Proceedings of the 12-th International Conference on Inclusive Education in the Balkan Countries: Policy and Practice, p. 299-307.
- Angelovska - Galevska, A., **Jachova, Z.**, 2009. Action research in the inclusive classroom, International scientific conference RESEARCH OF EDUCATIONAL PRACTICE and Social Context of Education-second book (pdf), Ljubljana, p. 179-

184. (Online) Available at: <<http://www2.arnes.si/~ljzpdsl/confSLO/>> (Accessed 28.02.2011).

- **Jachova, Z.**, Karovska, A., (2008) A child with Cochlear Implant in the Inclusive classroom, Proceedings of Conference for Inclusion- Dilemma in Theory and Practice, Faculty of Special Education and Rehabilitation, Belgrade, p. 347-361.

Ги издвојуваме следните трудови кои се фокусирани на анализата и стандардизацијата на знаковниот јазик и обработуваат релевантни теми согласно со содржините на предметите: **знаковен јазик, комуникација на лицата со оштетен слух и алтернативна комуникација (научна област логопедија)**:

- **Jachova, Z.**, Karovska, A., 2010, Standardization of the Macedonian Sign Language with the purpose of improving deaf education, Proceedings of Conference for Disabilities and Disorders: Phenomenology, Prevention and Treatment Part 1. Faculty of Special Education and Rehabilitation, Belgrade, p. 259-268.
- **Jachova, Z.**, Universality of signs in Deaf culture, *British Journal of Learning Support*, vol.27.
- **Jachova, Z.**, Kovacheva O., Karovska, A., 2008. Differences between American Sign language (ASL) and British Sign language (BSL), *Journal of Special Education and Rehabilitation, Skopje*, (1-2), p. 41-54.

Учебникот со наслов **„Визуелната перцепција на говорот кај лицата со оштетен слух“**-2006 (анализиран при претходниот избор за вонреден професор), наменет за студентите на додипломски и постдипломски студии, претставува заокружување на нејзиниот научно-теоретски и истражувачки интерес за областа **визуелната перцепција на говорот** со цел целосно расветлување на овој комплексен процес. Истражувањата што се прикажани во овој труд претставуваат плод на нејзината докторска дисертација од 2001 година и второто обемно истражување реализирано во 2005 година, како и компаративната анализа на досегашните резултати во оваа област од различни автори во светски рамки.

Анализата на научните трудови на проф. д-р Зора Јачова, објавени од претходниот избор, јасно потврдува дека авторката е врвен познавач на своите научноистражувачки проблеми и научните области: сурдоаудиологија, ран третман, методика, дефектологија, логопедија, знаковен јазик, визуелна перцепција на говорот и комуникација на лицата со оштетен слух.

Согласно со член 13 од Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник, бр. 138 од 6.7.2009 година), проф. д-р Зора Јачова остварила вкупно **140,7 поени од научноистражувачката дејност** и со тоа повеќекратно го надминала минималниот потребен број на поени (10) по овој основ за избор во звањето редовен професор.

4. Стручно-апликативна дејност

Проф. д-р Зора Јачова е активна и на полето на стручно-апликативната дејност, покрај наставниот и научноистражувачкиот ангажман.

Таа е коавтор на две книги кои како базични референци се наменети за студентите на првиот и вториот циклус на студии по предметите: знаковен јазик,

инклузивното образование, комуникација на лицата со оштетен слух и алтернативна комуникација.

- **Јачова, З., Каровска А., (2009). Дете со кохлеарен имплант во рамките на инклузивната училишница-приказ на случај. Скопје: Круг.**

Основната цел на овој научен труд е да се презентираат во стручната јавност резултатите од лонгитудиналната студија со наслов „Дете со кохлеарен имплант во рамките на инклузивната училишница-приказ на случај“, како интегрален дел на проектот „Развој на инклузивните училишта: Пракса-Истражувања-Изградба на капацитети“ – SIU West-Balkan Program -(2006-2010). Авторите сметаат дека успешната инклузија на деца со кохлеарен имплант подразбира: соодветна поддршка и специјализирани служби за учениците, добро дизајниран ИОП, професионален развој на наставниците, редуцирање на одделенијата, евалуација на ученикот со сите членови на тимот, професионален развој во рамките на кооперативното учење, туторство на врсници, адаптација на курикулумот и разноликост на ставовите за учење. Вредноста на овој труд се зголемува земајќи го предвид фактот дека претставува пионерски обид на авторите во изнаоѓање на најсоодветен модел на инклузивно образование за децата со кохлеарен имплант во Република Македонија. Во таа смисла тие предлагаат соодветни стратегии за работа за наставниците при реализацијата на наставниот процес со децата со кохлеарен имплант во рамките на инклузивната училишница.

- **Јачова, З., Ковачева-Вељановска, О., Каровска А., (2011). Разлики меѓу знаковните јазици (ASL, BSL, MSL). Скопје: Круг.**

Целта на оваа книга е утврдувањето на развојот, структурата, сличностите и разликите на морфологијата и синтаксата меѓу знаковните јазици: **американскиот - ASL, британскиот - BSL и македонскиот - MSL.** Најпрвин авторите вршат анализа на знаците на македонскиот знаковен јазик согласно со класификацијата на Вунт. Тие го утврдуваат психолошкиот аспект на јавување на зборовите, нивниот лингвистички редослед и социолошкиот редослед на растење на речникот. Кратката анализа на поединечните знаци, нивната конкретност, јазичкиот синкретизам и аморфност ја зголемува вредноста на трудот. Оваа книга претставува оригинална студија на тлото на Република Македонија, која создава солидна основа за стандардизација на македонскиот знаковен јазик. Содржините на книгата опфаќаат поголем дел од темите посочени во наставната програма по предметите комуникација на лицата со оштетен слух и алтернативна комуникација (за студентите од вториот циклус на насоката оштетување на слухот), и предметот знаковен јазик за студентите на првиот циклус на студии при Институтот за дефектологија.

Овој пионерски труд претставува огромен научен придонес за сурдопедагошката теорија и практика бидејќи расветлува еден досега неистражен проблем, и во исто време овозможува дизајнирање на наставните содржини по предметот знаковен јазик во основното и средното образование за глувите ученици, согласно со Законот за знаковен јазик донесен во јули 2009 година. Земајќи го предвид современиот методолошки пристап во анализата на научниот проблем и оригиналноста во истражувачкиот пристап се зголемува вредноста на овој труд.

Во рамките на дејностите од поширок интерес, проф. д-р Зора Јачова била и сè уште е член на уредувачкиот одбор на повеќе научно-стручни списанија: интернационален одбор на уредници, списание „Дефектолошка теорија и практика“, Белград (од 2010 до денес); уредник на списанието „Дефектолошка теорија и практика“, Скопје, Република Македонија (2009-2010); член на Интернационалниот консултантски одбор, (2013) Прирачник за емоционални и

бихејвиорални тешкотии (второ издание во редакција на Џејмс Кауфман (Универзитет во Вирџинија, САД), Џулијан Елиот (Универзитет во Дурхам, Велика Британија) и Филип Гарнер (Универзитет во Нортхамптон, Велика Британија) (од 2011 до денес); одбор на уредници, интернационален консултант, Списание за поддршка во учењето, Велика Британија (од 2011 до денес).

Проф. д-р Зора Јачова била уредник на следните зборници на трудови од научно-стручни собири: Одбор на уредници, Конференција за улогата на дефектологот во институционалниот и вонинституционалниот третман на децата со ПОП, Скопје, Република Македонија (2008); Интернационален одбор на уредници, Пречки и нарушувања: Феноменологија, превенција и третман дел I - II, Белград, Србија (2010); одбор на уредници, Интернационална конференција за едукација, рехабилитација и вработување на лицата со пречки во Република Македонија, Битола (2010).

Афирмираноста на проф. д-р Зора Јачова во светски рамки се потврдува преку нејзините учества (8) како член во организациски или програмски одбори на меѓународни научно-стручни собири.

Д-р Јачова била претседател на Научниот одбор на Меѓународна конференција за улогата на дефектологот во институционалниот и вонинституционалниот третман на децата со ПОП одржана во Скопје, Република Македонија (2008).

Проф. д-р Зора Јачова била член на повеќе факултетски комисији (Комисија за евалуација на Филозофскиот факултет -2010 и претседател на комисиите на насоката логопедија при Институтот за дефектологија на Филозофскиот факултет за предметите на кои се ангажирани истакнати стручњаци од практиката или предавачи со насловни звања (логопедија, клиничка логопедија I и II, методика на логопедска работа, афазиологија I и II, фонопедија / одлука од 21.03.2010), како и комисији за избор во звања.

Студиската посета на проф. д-р Зора Јачова на Универзитет во Осло во мај 2008 година (Интернационални студии за инклузивно образование - Институт за специјална едукација,) и нејзината долгогодишна соработка со колегите од соседните земји и Универзитетот во Осло, овозможува потпишување на договор за соработка меѓу Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и Универзитет во Осло, Норвешка.

Д-р Јачова со својата експертиза учествала во повеќе комисији и тела на државни и други органи како: претседател на Комисијата за едукација и рехабилитација - Сојуз на глуви и наглуви на Република Македонија (2002 - 2008); член на Комисијата за избор на стручни тимови од надворешни стручни и научни експерти за изработка на приспособени наставни програми за второ одделение на деветгодишното основно образование во посебните основни училишта (2009) /МОН-Биро за развој на образованието; член на Комисијата за развој и афирмација на знаковниот јазик, негово унапредување од лингвистички, фонолошки и морфолошки аспект, синтакса и негова стандардизација (од 2009 до денес), Министерство за труд и социјална политика на Република Македонија.

Проф. д-р Зора Јачова преку учеството во изготвувањето на адаптираната програма за подготвителната година 5-6 годишна возраст на деца со оштетен слух (2007)/МОН-Биро за развој на образованието дава огромен придонес во иновирањето на содржините на предметот **методика на предучилишно воспитно-образовна работа на деца со пречки во развојот** (научна област: **методика**). Преку коавторството на наставните програми за: музички стимулации и ритмички вежби на ученици со оштетен слух (2007) /МОН-Биро за развој на образованието и програмите за одделенска настава за ученици со оштетен слух

(2007) /МОН-Биро за развој на образованието, д-р Јачова врши осовременување на содржините по предметот **методика на одделенска настава со глуви и наглуви ученици** (научна област: **методика**).

Согласно со член 13 од Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 138 од 6.7.2009 година), проф. д-р Зора Јачова остварила вкупно **43,7 поени од стручно-апликативната дејност** и со тоа повеќекратно го надминала минималниот потребен број на поени (5) по овој основ за избор во звањето редовен професор.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Проф. д-р Зора Јачова денес претставува пример за афирмиран научник во светски рамки и универзитетски наставник со највисоки професионални и човечки доблести.

Анализата на научните трудови на проф. д-р Зора Јачова објавени во периодот од претходниот избор ја потврдува авторката како врвен познавач на своите истражувачки проблеми и научни дисциплини.

Според тоа, Рецензентската комисија со задоволство констатира дека проф. д-р Зора Јачова во целост ги исполнува условите на конкурсот и ги задоволува критериумите предвидени во Правилникот за критериумите и постапката за избор на наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Имајќи ги предвид сите посочени научни квалитети, како и импресивниот опус на публикации од претходниот избор, нејзините наставни и педагошки дострели, интензивната ангажираност во афирмирањето на хуманата димензија, Комисијата има пријатна должност на Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет во Скопје со особено задоволство да му препорача проф. д-р Зора Јачова да биде избрана во звањето редовен професор за научните области (дисциплини): сурдоаудиологија, ран третман, методика, дефектологија, логопедија, знаковен јазик, визуелна перцепција на говорот, комуникација на лицата со оштетен слух.

Рецензенти

Проф. д-р Јасмина Ковачевиќ, с.р.
 Проф. д-р Љупчо Ајдински, с.р.
 Проф. д-р Ристо Петров, с.р.

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО,
НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Зора Ване Јачова

Институција: Филозофски факултет -Институт за дефектологија
Научна област: сурдоаудиологија, ран третман, методика, дефектологија, логопедија, знаковен јазик, визуелна перцепција на говорот, комуникација на лицата со оштетен слух

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активност:	Поени
	Одржување на настава за прв циклус студии	
1.	Сурдологија (4+1), зимски 2006/2007	2,4
2.	Методика на предучилишно воспитно-образовна работа на деца со пречки во развојот зимски (3+2), зимски 2006/2007	1,8
3.	Методика на работа со глуви и наглуви ученици 2 (3+2), зимски 2006/2007	1,8
4.	Рана интервенција на деца со пречки во развојот (4+2), летен 2007/2008	2,4
5.	Методика на работа со глуви и наглуви ученици 1 (3+3), летен 2007/2008	1,8
6.	Методика на работа со деца попречени во развојот -Педагошки факултет (2+2), летен 2007/2008	1,2
7.	Сурдологија (4+1), зимски 2007/2008	2,4
8.	Методика на предучилишно воспитно-образовна работа на деца со пречки во развојот зимски (3+2), зимски 2007/2008	1,8
9.	Методика на работа со глуви и наглуви ученици 2 (3+2), зимски 2007/2008	1,8
10.	Рана интервенција на деца со пречки во развојот (4+2), летен 2008/2009	2,4
11.	Методика на работа со глуви и наглуви ученици 1 (3+2), летен 2008/2009	1,8
12.	Инклузивно образование -Институт за педагогија - (2+1), летен 2008/2009	1,2
13.	Методика на работа со деца попречени во развојот -Педагошки факултет (2+2), летен 2008/2009	1,2
14.	Сурдологија (4+1), зимски 2008/2009	2,4
15.	Методика на предучилишно воспитно-образовна работа на деца со пречки во развојот зимски (3+2), зимски 2008/2009	1,8
16.	Методика на работа со глуви и наглуви ученици 2 (3+2), зимски 2008/2009	1,8
17.	Рана интервенција на деца со пречки во развојот (2+2), летен 2009/2010	1,2
18.	Методика на работа со глуви и наглуви ученици 1 (3+3), летен	1,8

	2009/2010	
19.	Методика на предучилишно воспитно-образовна работа на деца со пречки во развојот зимски - Институт за дефектологија-насока логопедија (1+2), летен 2009/2010	0,6
20.	Методика на работа со деца попречени во развојот - Педагошки факултет (2+2), летен 2009/2010	1,2
21.	Сурдологија (4+1), зимски 2009/2010	2,4
22.	Рана интервенција и едукација на деца со оштетен слух (3+3), зимски 2009/2010	1,8
23.	Методика на предучилишно воспитно-образовна работа на деца со пречки во развојот (1+2), зимски 2009/2010	0,6
24.	Методика на работа со глуви и наглуви ученици 2 (3+4), зимски 2009/2010	1,8
25.	Алтернативна комуникација - Медицински факултет (2+0), летен 2009/2010	1,2
26.	Рана интервенција на деца со пречки во развојот (2+2), летен 2010/2011	1,2
27.	Методика на работа со глуви и наглуви ученици 1 (3+7), летен 2010/2011	1,8
28.	Методика на работа со деца попречени во развојот - Педагошки факултет (2+2), летен 2010/2011	1,2
29.	Рана интервенција и едукација на деца со оштетен слух (3+6), зимски 2010/2011	1,8
30.	Методика на предучилишно воспитно-образовна работа на деца со пречки во развојот (1+2), зимски 2010/2011	0,6
31.	Методика на работа со глуви и наглуви ученици 2 (3+4), зимски 2010/2011	1,8
32.	Алтернативна комуникација - Медицински факултет- (2+0), летен 2010/2011	1,2
33.	Одржување на настава за втор циклус студии	
34.	Новини во едукација и рехабилитацијата на лицата со оштетен слух (30), зимски 2006/2007	1,5
35.	Методи на рана дијагностика и интервенција на децата со говорни и јазични нарушувања (15), зимски 2006/2007	0,75
36.	Визуелна перцепција на говорот (15), зимски 2006/2007	0,75
37.	Комуникација на лицата со оштетен слух (30), летен 2007/2008	1,5
38.	Растројства на говорот и гласот (15), летен 2007/2008	0,75
39.	Планирање на научното истражување (8), летен 2007/2008	0,4
40.	Новини во едукација и рехабилитацијата на лицата со оштетен слух (30), зимски 2007/2008	1,5
41.	Методи на рана дијагностика и интервенција на децата со говорни и јазични нарушувања (15), зимски 2007/2008	0,75
42.	Визуелна перцепција на говорот (15), зимски 2007/2008	0,75
43.	Комуникација на лицата со оштетен слух (30), летен 2008/2009	1,5
44.	Растројства на говорот и гласот (15), летен 2008/2009	0,75
45.	Планирања на научното истражување (8), летен 2008/2009	0,4
46.	Новини во едукација и рехабилитацијата на лицата со оштетен слух, зимски 2008/2009 (1*1.5*50%)	0,75
47.	Методи на рана дијагностика и интервенција на децата со говорни и јазични нарушувања, зимски 2008/2009 (1*1.5*50%)	0,75
48.	Визуелна перцепција на говорот, зимски 2008/2009 (1 *1.5*50%)	0,75
49.	Комуникација на лицата со оштетен слух, летен 2009/2010 (20 *1.5*50%)	0,5
50.	Растројства на говорот и гласот, летен 2009/2010 (1 *1.5*50%)	0,75

51.	Планирање на научното истражување (8), летен 2009/2010	0,4
52.	Новини во едукација и рехабилитацијата на лицата со оштетен слух (30), зимски 2009/2010	1,5
53.	Комуникација на лицата со оштетен слух (30), летен 2009/2010	1,5
54.	Визуелна перцепција на говорот (30), зимски 2009/2010 (втор циклус)	1,5
55.	Инклузивно образование (9), летен 2009/2010	0,45
56.	Алтернативна комуникација (9), летен 2009/2010 (втор циклус)	0,45
57.	Новини во едукација и рехабилитацијата на лицата со оштетен слух (30), зимски 2010/2011	1,5
58.	Комуникација на лицата со оштетен слух (30), летен 2010/2011	1,5
59.	Визуелна перцепција на говорот (30), зимски 2010/2011	1,5
60.	Инклузивно образование (9), летен 2010/2011 (втор циклус)	0,45
61.	Алтернативна комуникација (9), летен 2010/2011 (втор циклус)	0,45
	Одржување на вежби	
62.	Сурдологија (4+1), зимски 2006/2007	0,45
63.	Методика на предучилишно воспитно-образовна работа на деца со пречки во развојот зимски (3+2), зимски 2006/2007	0,9
64.	Методика на работа со глуви и наглуви ученици 2 (3+2), зимски 2006/2007	0,9
65.	Рана интервенција на деца со пречки во развојот (4+2), летен 2007/2008	0,9
66.	Методика на работа со глуви и наглуви ученици 1 (3+3), летен 2007/2008	1,35
67.	Методика на работа со деца попречени во развојот - Педагошки факултет(2+2), летен 2007/2008	0,9
68.	Сурдологија (4+1), зимски 2007/2008	0,45
69.	Методика на предучилишно воспитно-образовна работа на деца со пречки во развојот зимски (3+2), зимски 2007/2008	0,9
70.	Методика на работа со глуви и наглуви ученици 2 (3+2), зимски 2007/2008	0,9
71.	Рана интервенција на деца со пречки во развојот (4+2), летен 2008/2009	0,9
72.	Методика на работа со глуви и наглуви ученици 1 (3+2), летен 2008/2009	0,9
73.	Инклузивно образование -Институт за педагогија (2+1), летен 2008/2009	0,45
74.	Методика на работа со деца попречени во развојот -Педагошки факултет(2+2), летен 2008/2009	0,9
75.	Сурдологија (4+1), зимски 2008/2009	0,45
76.	Методика на предучилишно воспитно-образовна работа на деца со пречки во развојот (3+2), зимски 2008/2009	0,9
77.	Методика на работа со глуви и наглуви ученици 2 (3+2), зимски 2008/2009	0,9
78.	Рана интервенција на деца со пречки во развојот (2+2), летен 2009/2010	0,9
79.	Методика на работа со глуви и наглуви ученици 1 (3+3), летен 2009/2010	1,35
80.	Методика на предучилишно воспитно-образовна работа на деца со пречки во развојот зимски- Институт за дефектологија - насока логопедија (1+2), летен 2009/2010	0,9

81.	Методика на работа со деца попречени во развојот -Педагошки факултет (2+2), летен 2009/2010	0,9
82.	Сурдологија (4+1), зимски 2009/2010	0,45
83.	Рана интервенција и едукација на деца со оштетен слух (3+3), зимски 2009/2010	1,35
84.	Методика на предучилишно воспитно-образовна работа на деца со пречки во развојот зимски (1+2), зимски 2009/2010	0,9
85.	Методика на работа со глуви и наглуви ученици 2 (3+4), зимски 2009/2010	1,8
86.	Рана интервенција на деца со пречки во развојот (2+2), летен 2010/2011	0,9
87.	Методика на работа со глуви и наглуви ученици 1 (3+7), летен 2010/2011	3,15
88.	Методика на работа со деца попречени во развојот -Педагошки факултет(2+2), летен 2010/2011	0,9
89.	Рана интервенција и едукација на деца со оштетен слух (3+6), зимски 20010/2011	2,7
90.	Методика на предучилишно воспитно-образовна работа на деца со пречки во развојот зимски (1+2), зимски 2010/2011	0,9
91.	Методика на работа со глуви и наглуви ученици 2 (3+4), зимски 2010/2011	1,8
92.	Консултации со студенти во периодот од 2006-2011(220*2*5x0.002)	4,4
93.	Ментор на дипломска работа (52x0,2)	10,4
94.	Член на комисија за оцена или одбрана на докторат (5 x0,5)	2,5
95.	Член на комисија за оцена или одбрана на магистратура (10x0,3)	3
96.	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа (63x0,1)	6,3
	Рецензент на универзитетски учебник	
97.	„Логопедија“, „Конектум“, Сараево (2010)	1
98.	„Домска воспитно-образовна работа“, Филозофски факултет, Скопје (2009)	1
	Вкупно	139

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активност:	Поени
1.	Ментор на докторска дисертација	
	Ментор на докторска дисертација:„Анализа на процесот на пишување кај децата со тешкотии во читањето и пишувањето”, одбранета на 8.1.2008.	3
2.	Ментор на докторска дисертација:„Компаративна анализа на структурата на американскиот и македонскиот знаковен јазик”, одобрена на 10.3.2010.	3
3.	Ментор на докторска дисертација:„Рана интервенција во ЕИИТ: Тактилно-кинестетичката стимулација и развојот на недоносени со многу ниска родилна тежина” одобрена на 10.3.2010.	3
4.	Ментор на магистерска работа (13x1)	13
5.	Раководител на национален научен проект	
	Раководител на Агенцијата за обука на наставниците од редовните училишта за инклузијата на децата со посебни потреби, Проект за	6

6.	модернизација на образованието, Министерство за образование и наука - Светска банка (2006-2007)	
	Национален координатор на меѓународен научен проект	
7.	Национален координатор на меѓународен научен проект: „Comparative classroom studies towards the inclusive school – Practices – Research – Capacity Building-CPWB-SIU-West –Balkan Program£ (2006-2010)	6
	Учесник во национален научен проект	
8.	Консултант на Сојузот на дефектолози на Република Македонија во националниот научен проект: „Подобрување на воспитно - образовниот процес на децата со ПОП на локално ниво-CIRA”(2010-2011)	3
	Учесник во меѓународен научен проект	
9.	Консултант во меѓународен научен проект: „Australian Curriculum, Assessment and Reporting Authority (ACARA), Project (2010-11)“CURRICULUM, ASSESSMENT and REPORTING IN SPECIAL EDUCATION AND DISABILITY - A FORMATIVE SCOPING OF THE LITERATURE”	5
	Пленарно предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество	
	Јачова, З. , Компетенциите на дефектолозите во инклузивното образование, Конференција за улогата на дефектологот во институционалниот и во институционалниот третман на децата со ПОП, Скопје, Македонија (2008)	3
10.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание	
11.	Jachova, Z. , Karovska, A., 2007, Early diagnosis as a precondition for a successful cochlear implantation, <i>Journal of Special Education and Rehabilitation, Skopje</i> (3-4), p. 41-48	3,6
12.	Karovska, A., Jachova, Z. , 2006, Transitions of the children with disabilities from the Early Intervention services in the regular school, <i>Journal of Special Education and Rehabilitation, Skopje</i> (3-4), p. 37-44	3,6
13.	Jachova, Z. , Grut, L., Valso Eide, C., Tytmi, G., Karovska, A., 2006, “Workplaces for all”- A pilot study on employment and working conditions for people with disabilities in Macedonia, <i>Journal of Special Education and Rehabilitation, Skopje</i> (3-4), p. 45-56	
14.	Jachova, Z. , Karovska, A., 2008. Analysis of the teacher-pupil interaction within the inclusive classroom-case study of a child with a cochlear implant, <i>Journal of Special Education and Rehabilitation, Skopje</i> , (3-4), p.7-22	3,6
15.	Jachova, Z. , Kovacheva O., Karovska, A., 2008. Differences between American Sign language (ASL) and British Sign language (BSL), <i>Journal of Special Education and Rehabilitation, Skopje</i> , (1-2), p. 41-54	3,2
16.	Nedovich, G., Jachova, Z. , Rapajich D., (2009) Social functioning of children with malignant diseases, <i>Journal of Special Education and Rehabilitation, Skopje</i> (1-2), p. 7-27	3,2
17.	Jachova, Z. , Karovska, A., 2009. Specifics in the vocabulary of the students with hearing imairments. <i>Defektology, Tuzla, Faculty of Special Education and Rehabilitation: 15(2)</i> , p. 78-197	3,6
18.	Јачова, З. , 2008. Инклузивното образование на децата со слушни оштетувања, <i>Ревуја за социјална психологија</i> , Скопје: (1), стр. 68-76	4
19.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор	
20.	Jachova, Z. , Kovachevic, J., 2010. Cochlear implants in the inclusive classroom: a case study. <i>British Journal of Learning Support</i> , vol. 1, p. 33-37	5,4
21.		
22.		

23.	Bartollo, P., Blake, C., Jacova, Z. , 2007, International Perspectives on SEN and Inclusion, <i>British Journal of Learning Support</i> , vol.22-2, p. 50-51.	3.6
	Jachova, Z. , Observing classroom participation of a student with a Cochlear implant in mainstream settings, <i>British Journal of Learning Support</i> , vol.26, (прифатен)	6
24.	Jachova, Z. , History development of special education and review of the rights of children with special needs in Republic of Macedonia, <i>British Journal of Learning Support</i> , vol.26, (прифатен)	6
25.	Jachova, Z. , Universality of signs in Deaf culture, <i>British Journal of Learning Support</i> , vol.27, (прифатен)	6
26.	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на трудови од научен/стручен собир со меѓународен уредувачки одбор	
27.	Jacova, Z. , Karovska A., 2009, Interaction of a child with a Cochlear Implant in the Inclusive Classroom, Proceedings of the 12-th International Conference on Inclusive Education in the Balkan Countries: Policy and Practice, p. 299-307	2,7
	Angeloska - Galevska, N., Jacova, Z. , 2009, Qualitative Research of Inclusive Practise, Proceedings of the 12-th International Conference on Inclusive Education in the Balkan Countries: Policy and Practice, p. 299-307	2,7
28.	Jachova, Z. , Karovska, A., (2008) A child with Cochlear Implant in the Inclusive classroom, Proceedings of Conference for Inclusion- Dilemma in Theory and Practice, Faculty of Special Education and Rehabilitation, Belgrade, p. 347-361	2,7
29.	Angelovska - Galevska, A., Jachova, Z. , 2009. Acion research in the inclusive classroom, International scientific conference RESEARCH OF EDUCATIONAL PRACTICE and Social Context of Education-second book (pdf), Ljubljana, p. 179-184. (Online) Available at: < http://www2.arnes.si/~ljzpdsl/confSLO/ > (Accessed 28.02.2011)	2,7
30.	Jachova, Z. , Karovska, A., 2010, Standardization of the Macedonian Sign Language with the purpose of improving deaf education, Proceedings of Conference for Disabilities and Disorders: Phenomenology, Prevention and Treatment Part 1. Faculty of Special Education and Rehabilitation, Belgrade, p. 259-268	2,7
31.	Jachova, Z. , Karovska, A., Dimovic, J., 2010, A child with a Cochlear Implant within mainstream settings, <i>Proceedings of the Conference Special education and Rehabilitation - Science and/or Practise</i> , Sombor, p. 655-673	2,4
32.	Секциско предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество	
33.	Јачова, З. , Каровска, А., Анализа на моделите на поддршка на децата со слухни општеувања во рамките на инклузивната училица, Конференција за улогата на дефектологот во институционалниот и вонинституционалниот третман на децата со ПОП, Скопје, Македонија (2008).	1,8
34.	Арнаудова, В., Јачова, З. , Врсничките интеракции во инклузивна училица, Конференција за улогата на дефектологот во институционалниот и вонинституционалниот третман на децата со ПОП, Скопје, Македонија (2008).	1,8
35.	Јачова, З. , Каровска, А., Улогата на дефектологот во инклузивниот процес-студија на случај на дете со кохлеарен имплант, Конференција за улогата на дефектологот во институционалниот и вонинституционалниот третман на децата со ПОП, Скопје, Македонија (2008).	1,8
36.	Цветковска, Е., Јачова, З. , Мултидисциплинарниот пристап како основен предуслов за успешна инклузија на деца со епилепсија, Конференција за улогата на дефектологот во институционалниот и вонинституционалниот третман на децата со ПОП, Скопје, Македонија (2008).	1,8
37.	Ангелоска – Галевска, Н., Јачова, З. , Квалитативно истражување во инклузивната пракса, 12. Интернационална конференција ИНКЛУЗИВНО	1,8

	ОБРАЗОВАНИЕ ВО БЛАКАНСКИТЕ ЗЕМЈИ – прописи и практики, Охрид (2009)	
38.	Јачова, З., Каровска, А., Стратегии за работа со дете со кохлеарен имплант во инклузивната училишница, Интернационална конференција за инклузија, Златибор, Србија (2010).	1,8
39.	Јачова, З., Каровска, А., Партиципација на ученик со кохлеарен имплант во инклузивната училишница, Интернационална конференција за образование, рехабилитација и вработување на лицата со пречки во Република Македонија, Битола (2010).	1,8
40.	Јачова, З., Каровска, А., Василевска, И., Ставовите на наставниците кон работата со дете со кохлеарен имплант, Интернационална конференција за Образование, Рехабилитација и вработување на лицата со пречки во Република Македонија, Битола (2010).	1,2
41.	Цакиќ, М., Јачова, З., Проблемите на лицата со слушни оштетувања во Република Македонија, Интернационална конференција за образование, рехабилитација и вработување на лицата со пречки во Република Македонија, Битола (2010).	1,8
42.	Јачова, З., Можности за образование на глувите лица во Република Македонија, Фондација–СИГНО, Конференција за билингвално образование, Осло, Норвешка (2007).	2
	Јачова, З., Анализа на ставовите на наставниците од основните училишта кон инклузивниот процес, Научен собир со меѓународно учество на тема „Современи тенденции во формирањето на наставниот кадар за предучилишно воспитание и одделенска настава“, Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“, Струга (2006).	2
	Одржани предавања по покана на референтен странски универзитет	
	Одржано предавање по покана на референтен странски универзитет: Јачова, З., Системот на образование на глувите ученици во Република Македонија, Универзитет во Осло, Норвешка (март 2007)	3
	Одржано предавање по покана на референтен странски универзитет: Јачова, З., Македонскиот речник за знаковен јазик, Универзитет во Осло, Норвешка (октомври 2009)	3
	Вкупно	140,7

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активност:	Поени
	Книга од стручна област (автор)	
1.	Книга од стручна област: Јачова, З., Каровска А., (2009), Дете со кохлеарен имплант во рамките на инклузивната училишница-приказ на случај, Скопје: Круг.	7,2
2.	Книга од стручна област: Јачова, З., Ковачева-Вељановска, О., Каровска А., (2011), Разлики меѓу знаковните јазици (АСЛ, БСЛ, МСЛ).Скопје: Круг.	6,4
	Дејности од поширок интерес	
	Член на уредувачки одбор на научно стручно списание	
3.	Интернационален одбор на уредници, списание „Дефектолошка теорија и практика“, Белград (од 2010 до денес)	0,5
4.	Уредник на списанието Дефектолошка теорија и практика“, Скопје, Република Македонија (2009-2010)	0,5
5.	Член на Интернационалниот консултантски одбор (2013), Прирачник	0,5

	за емоционални и бихејвиорални тешкотии (второ издание во редакција на Џејмс Кауфман (Универзитет во Вирџинија, САД), Џулијан Елиот (Универзитет во Дурхам, Велика Британија) и Филип Гарнер (Универзитет во Нортхамптон, Велика Британија) (од 2011 до денес)	
6.	Одбор на уредници, Интернационален консултант, Списание за поддршка во учењето, Велика Британија (од 2011 до денес)	0,5
	Уредник на зборник на трудови од научен/стручен собир	
7.	Одбор на уредници, Конференција за улогата на дефектологот во институционалниот и вонинституционалниот третман на децата со ПОП, Скопје, Република Македонија (2008)	1
8.	Интернационален одбор на уредници, Пречки и нарушувања: Феноменологија, превенција и третман дел И - ИИ, Белград, Србија (2010)	1
9.	Одбор на уредници, Интернационална конференција за едукација, рехабилитација и вработување на лицата со пречки во Република Македонија, Битола (2010)	1
	Претседател на организационен или програмски одбор на меѓународен научен /стручен собир	
10.	Претседател на Научниот одбор, Конференција за улогата на дефектологот во институционалниот и вонинституционалниот третман на децата со ПОП, Скопје, Република Македонија (2008)	2
	Член на на организационен или програмски одбор на меѓународен научен /стручен собир	
11.	Член на Интернационален научен одбор, 12. Интернационална конференција за ИНКЛУЗИВНО ОБРАЗОВАНИЕ ВО БАЛКАНСКИТЕ ЗЕМЈИ - легислатива и практика, Охрид, Република Македонија (2009)	1
12.	Член на Научен одбор, Прва интернационална конференција за специјална едукација и рехабилитација-наука и/или практика, Сомбор, Србија (2010)	1
13.	Член на Научен одбор, Интернационална конференција за едукација, рехабилитација и вработување на лицата со пречки во Република Македонија, Битола (2010)	1
14.	Член на Научен одбор, Интернационална конференција, Современи тенденции во специјалната едукација и рехабилитација, Златибор, Србија (2010)	1
15.	Член на Научен одбор, Интернационална конференција, Унапредување на квалитетот на живеење на децата и младите, Тузла, Босна и Херцеговина (2010)	1
16.	Член на Интернационален научен одбор, 4. Интернационална конференција за теоријата и практиката во образованието - општество и образование, Будимпешта, Унгарија (2011)	1
17.	Член на Интернационален научен одбор, Интернационална конференција, Современи пристапи кон лица со дисфагија, Лашко, Словенија (2011)	1
18.	Член на Научен одбор, Интернационална конференција, Специјалната едукација и рехабилитација денес, Златибор, Србија (2011)	1
	Студиски престој во странство	
19.	Универзитет во Осло, Интернационален оддел за постдипломски студии за инклузивно образование, Институт за специјална едукација, февруари 2008, Норвешка	0,5
	Член на факултетска комисија	
21.	Комисија за евалуација на Филозофскиот факултет (2010)	0,5
22.	Претседател на комисиите на насоката логопедија при Институтот за	0,5

	дефектологија на Филозофскиот факултет за предметите на кои се ангажирани истакнати стручњаци од практиката или предавачи со насловни звања (логопедија, клиничка логопедија I и II, методика на логопедска работа, афазиологија I и II, фонопедија / одлука од 21.3.2010	
23.	Член на комисија за избор во звање (3*0.2)	0,6
	Учество во комисии и тела на државни и други органи	
24.	Претседател на Комисијата за едукација и рехабилитација - Сојуз на глуви и наглуви на Република Македонија (2002 -2004/2004- 2008) (2*1)	2
25.	Член на Комисијата за избор на стручни тимови од надворешни стручни и научни експерти за изработка на приспособени наставни програми за второ одделение на деветгодишното основно образование во посебните основни училишта (2009) /МОН-Биро за развој на образованието	1
26.	Член на Комисијата за развој и афирмација на знаковниот јазик, негово унапредување од лингвистички, фонолошки и морфолошки аспект, синтакса и негова стандардизација (од 2009 до денес), Министерство за труд и социјална политика на Република Македонија	1
	Учество во изработка на национална програма од одреден област	
27.	Коавтор на адаптираната програма за подготвителната година 5-6 годишна возраст на деца со оштетен слух (2007)/МОН-Биро за развој на образованието	3
28.	Коавтор на наставните програми за музички стимулации и ритмички вежби на ученици со оштетен слух (2007) /МОН-Биро за развој на образованието	3
29.	Коавтор на иновираниите наставните програми за одделенска настава за ученици со оштетен слух (2007) /МОН-Биро за развој на образованието	3
	Вкупно	43,7

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	139
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	140,7
СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ	
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	43,7
Вкупно	323,4

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Јасмина Ковачевиќ, претседател, с.р.
2. Проф. д-р Љупчо Ајдински, член, с.р.
3. Проф. д-р Ристо Петров, член, с.р.

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
 Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје
 Филозофски факултет

Број: 02-1614/8
 Датум: 02-07-2018 г.
 СКОПЈЕ

Врз основа на член 218 од од Законот за високото образование („Сл. весник на РМ“ бр. 82/2018), Укажувањето од Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр.02-630/15 од 29. V 2018 година и член 38 од Правилникот за внатрешните односи и работењето на Филозофски факултет во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 274/2013 – пречистен текст), Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет на XI седницата одржана на 27.VI 2018 год., ја донесе следнава

ОДЛУКА
за стекнување на звањето редовен професор доживотно

1. **проф. д-р Зора Јачова**, редовен професор на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје – Филозофски факултет избран/а во наставно-научните области (дисциплини): методика, ортопедагогија, дефектологија, логопедија, на 27.VI 2018 година го стекнува звањето **редовен професор доживотно**.

2. Со денот на стекнување на звањето редовен професор доживотно, во наставно-научните области (дисциплини): методика, ортопедагогија, дефектологија, логопедија проф. д-р Зора Јачова заснова работен однос на неопределено време со Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје – Филозофски факултет.

Образложение

Д-р Зора Јачова, редовен професор на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје – Филозофски факултет на 29.VI 2016 година е избран/а во наставно-научното звање редовен професор.

Врз основа на член 218 од од Законот за високото образование („Сл. весник на РМ“ бр. 82/2018) и Укажувањето од Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр.02-630/15 од 29. V 2018 година, се одлучи како во диспозитивот на оваа Одлука.

3. Одлуката стапува во сила со денот на донесувањето.

4. Одлуката е доставена до: именуваната, досието, Одделението за правни и општи работи и архивата на Факултетот.

ДЕКАН
 на Филозофскиот факултет

Проф. д-р Ратко Дуев

изработил: м-р Игор Панев
 проверил: Василка Наумоска
 одобрил: проф. д-р Оливер Бакрески

